

Ufaktefek zorluklar anlaşma havasını bulandıracak mı?

Sürekliliği duru gldeceği sanılan havayı bozacak şekilde bulutların belirmesi gibi, siyasi ufukların berraklığını gideren şüphe uyandıran olgular türemeye başladı.

Sanfransisko konferansı harp sonu dünyası için ümit verici bir başlangıç sayılıyor, yarınki sulh ve emniyet yapısını kuracak, bu milletler arası toplantıya anlaşma yolunda ilk adım gözü ile bakılıyordu. Konferans toplanmadan zorluklar çıkmaya başladı.

İlk mesele, Sovyet Rusya ile Amerikanın üçer oya sahip olmak istemeleridir. Bu oy meselesi, zaten bütün dünya efkârını meşgul eden eski oy meselesi değildir. Bilindiği gibi, başlıca oy meselesi, yeni kurulacak Milletler Cemiyetinin «Emniyet Konseyi» adı verilen on bir kişilik İdare Meclisinde, bir devlet aleyhinde zecri tedbirle karar verilirken beş büyük devletin mutlaka birlik oy vermeleri şartı yüzünden çıkmıştır. Bu seferki mesele ise, bütün devletlerin temsil edilecekleri «Asamble» yani büyük Mecliste, her devletin her zamanlık üsülden olarak, sadece birer oy ile temsil edilmelerine karşılık, yenilik olarak Amerika ile Sovyet Rusyanın üçer oy sayılmaları teklifinden çıkmıştır.

Anlaşıyor ki İngilterenin, Dominyonları (Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Cenubi Afrika, Hindistan) ile birlikte — her zamanlık gibi — altı oya sahip olmasına karşılık Sovyet Rusya, Sovyetler Birliği devletlerinden Ukrayna ile Beyaz Rusyanın ayrıca temsil edilmelerini istemiş, Amerika da, birçok Birleşik Devletleri temsil etmek bakımından aynı haklı ileri sürmüştür. Kırmıda bu yolda anlaşmış olan üç devlet, bu meseleyi Sanfransisko konferansında ortaya atıp kabul etme kararı vermişlerdir.

Sovyet Rusya, Sovyetler Birliğini yapan on altı cumhuriyete dış siyasette muhtariyet vermiş olduğu için şimdilik başlıca iki büyük cumhuriyetinin gelecek Milletler arası Kurulda ayrıca temsil edilip oy sahibi olmalarını istiyor demektir. Amerika Birleşik Devletleri de, aşağı kalmamak için, kendisine üç oy istiyor.

Mesele, görülüyor ki ilk bakışta o derece ehemmiyetli değildir. Sayısı elliyi bulacak, belki de gelecek devletler genel Meclisinde, başlıca iki büyük devletin üç oya sahip olmaları dünyanın gidişinde çok şey değiştirmez. Hususile, gelecek Milletler Kurulunun Umumi Meclisine düşen vazifeler pek ehemmiyetli olmayacaktır. Yeni meydana çıkan bu üç oy meselesi, sulhu ve emniyeti korumak, tecavüze karşı gelmek bakımından Konseyde Büyüüklerin oy birliği şartı kadar hayati bir dava değildir.

Bununla beraber, üç devlet arasındaki bu yeni meselelerin şimdiden açığa vurulmasını, Sanfransisko konferansını, geciktirecek sebeplerden sayarlar var. Bu meseleyi konferansa getirmeden önce devletler arasında bir konuşma, bir hazırlık lazım geldiği, bunun için de üç haftanın yetmeyeceği söyleniyor.

Bu meselelerin yarattığı ufak tafek duraklamalar yokolmadan, bir gün ara ile, yeni ve daha ehemmiyetli bir mesele ortaya çıktı: Londra'da Müttefiklerin ve Varşova'da Sovyetlerin tanıdıkları iki Polonya hükümetinin, kendi aralarında anlaşarak bir tek hükümet kurmaları Polonyanın Sanfransisko konferansına çağırılması için — Kırm kararları gereğince — şart koşulmuştu. Polonyalılar o zamandan beri anlaşamadılar, Polonya da Sanfransisko'ya davet edilmedi. Sovyet Rusya, üç gün önce İngiltere ve Amerika'ya başvurarak, Londra'daki Polonya hükümeti Varşova ile anlaşamadığı için Milli Polonya hükümetinin Sanfransisko'ya davet edilmesini istedi. İngiltere ve Amerika bunu kabul etmediler.

Bu hâdise can sıkıcıdır, çünkü Sanfransisko'ya sadece Vaşington

Elçisini göndermek suretile konferansa az ehemmiyet verir görünen Sovyet Rusyayı büsbütün soğutacak mahiyettedir.

Bu hâdiselerle birlikte, iki üç gündür Londra ve Vaşingtondan gelen telgraflar, harbin gelişimi, Almanyanın teslim olması ihtimalleri karşısında Hariciye Bakanlarının işleri başından ayrılmıyacaklarını, ayrılışları bile uzun zaman Sanfransisko'da kalıyacaklarını bildirmeye, hatâta bu yüzden konferansın gecikmesini ihtimalini ileri sürmeye başladılar. Bütün bunlar, konferans toplanmadan önce konferansın başarısı hakkında beslenen ümitleri sarsacak bir hava yaratmaktan geri kalmamıştır.

Belki ortaya çıkan meseleler kolaylıkla düzeler, konferans geri bırakılmaz, gününde toplanır. Fakat çok ehemmiyetli bir başarı unsuru şimdiden eksilmiştir: Harb sonrası dünyasını kuracak gayretlerin ilk adımında, bilhassa Büyük Devletlerde görülmesi özenlen istek ve samimî birlik.

Halbuki harb sonunda — sulhu ve emniyeti kurmak için devletlere yüklenecek zorluk ve zahmetlerin en ağır Sanfransisko konferansı değildi.

Necmeddin Sadak

San Francisco'dan evvel Beşler konferansı Vaşington'da toplanacak

Birleşik Amerika hükümeti manda altındaki topraklar meselesini müzakere için beş büyük devletin San Francisco'dan evvel Vaşington'da toplanmalarını teklif etti

Londra 2 (Radyo) — Vaşington'da Hariciye Bakanlığı tarafından nesredilen resmî bir demece göre, Birleşik Amerika hükümeti İngiltere, Sovyet Rusya, Birleşik Amerika, Fransa ve Çin murahhaslarından mürekkep bir konferansın Vaşington'da toplanmasını bu beş büyük hükümete teklif etmiştir. San Francisco toplantısından 15 gün evvel Vaşington'da toplanacak olan bu konferansa Birleşik

Amerika hükümeti, manda altında bulunan memleketler hakkında bir plan teklif edecektir. Bu planda manda altında bulunan topraklar için arsulusal bir mutemetiklik konseyi kurulmasını ve bu memleketlerin istiklâllerine kavuşmalarını istiyecektir. Aynı zamanda Amerikan planında ticaret, havacılık, radyo, telgraf ve telefonculuk sahalarında hiçbir fark gözetilmemesi de talebedilmektedir.

Londra 2 (Radyo) — Vaşington'da Amerika hükümeti, manda altında bulunan memleketler hakkında bir plan teklif edecektir. Bu planda manda altında bulunan topraklar için arsulusal bir mutemetiklik konseyi kurulmasını ve bu memleketlerin istiklâllerine kavuşmalarını istiyecektir. Aynı zamanda Amerikan planında ticaret, havacılık, radyo, telgraf ve telefonculuk sahalarında hiçbir fark gözetilmemesi de talebedilmektedir.

Londra 2 (A.A.) — Atina ajansı: Trakya ve Makedonyadaki sağlık ve yiyecek durumunu tesbit etmek için Birleşmiş Milletlere yardım teşkilâtı tarafından bu bölgelerde tahkikat yapmağa memur edilen Dr. Van Vlack, müşahedelerini şöyle anlatmıştır:

«Bazı bölgelerde halk arasında verem nispeti yüzde 60 tr. Acele bazı tedbirler alınmamış olsaydı, bu nispet daha da artardı. Sitma çekenlerin nispeti de çok yüksektir.»

Dr. Van Vlack, bütün gezisi esnasında yolda yalnız üç kamyona tesadüf etmiş olduğunu ve bunların da çok eski haldede bulunduğunu söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

«Bütün nakil vasıtaları, atlar, sığır ve koyunlar Bulgarlar tarafından götürülmüşlerdir. Bu bölgelerin Bulgarlar tarafından işgal esnasında ortadan kaybolmuş (Arkası sahife 2, sütun 1 de)

Yunan Makedonya ve Trakya'daki feci durum

Milletlerarası yardım teşkilâtı Murahhası Dr. Van Vlack'ın müşahedeleri

Yeni siyasî tefrikamız SON BASKI

Geçen harbin galibi Fransa bu harbe nasıl bir dokunmuştu, yıkıldı mı? Almanlar Paris'e nasıl girdiler? Muharrir kitabının ön sözünde diyor ki:

«Dışarda düşmanların idare ettiği oyuna içerde paraları üzerine titreyenler, iktidar mevkiine susayanlar, kiskançlar, kabiliyetsizler ve bütün alçaklar iştirak ettiler. Fransayı kimlerin yıktığını haber vermek vazifemdir. Ben şahsi garazlarımı bir tarafa bıraktım, üstelik Fransa'nın uğradığı felâkette kendim de biraz suçlu gören bir insanım.»

SON BASKI

Generallerin Nazilere ültimatı

Nazi hükümeti 48 saatte çekilmezse ordu serbesçe hareket edecek

Stokholm 1 (A.A.) — Berchtesgaden konferansı ve Alman başkomutanlığının Müttefiklerle derhal müzakerelere girişmesini istediği hakkındaki rivayetleri dün bildirmiş olan Stockholm Tidningen gazetesi, eğer nazi hükümeti 48 saat zarfında istifa etmeyecek olursa, Alman başkomutanlığının bütün ordu ve sair birlik komutanlarına radyo ile hitabederik onlardan kendi kararlarına göre hareket etmelerini istiyeceğini bugün yazmaktadır.

İngilterede bekleme vaziyeti

Londra 1 (A.A.) — Britanova ajanının siyasi muharriri yazıyor: Kabine ve parlamento, Avrupa siyasetinde paskalya tatil esnasında ani olarak vukua gelebilecek herhangi bir gelişme ihtimaline karşı bekleme vaziyetinde bulunmaktadır. Nazi hükümetinin, son dakikada, hükümleri Almanya için ağır da olsa, bir müteakke için müzakerelere girişmek üzere teşebbüste bulunması imkânsız telâkki edilmemektedir. Fakat böyle bir teşebbüs, daha evvelinden muvaffakiyetsizliğe mahkûmdur. Zira, Müttefikler, Alman askerî seferlerinin kayıtsız şartsız teslimleri hususunda ısrar ediyorlar.

Londra 2 (Radyo) — Müttefik umumî karargâhından bildirildiğine göre, dokuzuncu ve birinci Amerikan ordularının Ruhr'un doğusunda Lipstadt'da yerleşmeleri üzerine Ruhr'da en az 30,000 Alman askerî kapana kısırlanmıştır.

Mareşal Montgomery'nin şimalde en büyük yarma hareketi yapmış birlikleri Almanya dahilinde 160 kilometre ilerlemişlerdir. Montgomery'nin hamlesi devam ediyor İngiliz ve Kanadalı katalar, Hollandalan doğuya kaçmakta olan Almanları takip ediyorlar.

Üçüncü Amerikan ordusu birlikleri ileri yürüyüşlerine devam ederek Fulda'nın 15 kilometre doğusunda bir noktaya ve Turenge'nin de Ayzeneh'a varmışlardır.

Londra 2 (A.A.) — Alman Lanka fotoğraf makinelere top dürbünleri ve muhtelif hassas aletler imal eden büyük Neitz fabrikası, işler bir vaziyette Amerikalıların eline geçmiştir.

Japonya son taaruz için hazırlık

New-York 1 (A.A.) — Christian Science Manito gazetesinin bildirdiğine göre, Japonya karşı yapılacak son taaruz için Amerikan komutanlığı yeniden teşkilâtlandırılacaktır. General Marshall Pasifik başkomutanı ve Eisenhower de ordu genel kurmay şefi olacaktır.

Leitez fotoğraf makinesi fabrikası zapt edildi

Londra 2 (A.A.) — Okinava adasına çıkan müttefik kuvvetleri kumsal başlarını sağlamışlar ve bir kaç noktadan 5 Km. kadar içlere nüfuz etmişlerdir. Bu çıkarmaya 100 bin müttefik askerî, 1400 gemi ve bin beş yüz uçak iştirak etmiştir. Diğer taraftan İngiliz ve Amerikalı askerî birlikleri de düşman tesislerini şiddetli surette bombalamıştır.

Okinava adasına levazım çıkarma işi süratle devam etmektedir. Bu levazım arasında ağır tank ve toplar ile muhtelif harp malzemesi bulunmaktadır.

Londra 2 (A.A.) — General Mac Arthur'un tebliğinde, Negres ve Seibe adalarındaki ileri hareketi başarıyla bir suretle devam ettiği bildirilmektedir.

Günler Geçerken Bir edebiyat ehramı

Serveti Fünun edebiyatını cambazların omuz omuza binerek kurdukları insanın ehrama benzetmek mümkündür. Şu farkla ki o ehram bir tek değî, iki pehlivan cambazın sırtında yükselir: Tefvik Fikret ile Halid Ziya'nın... Cenab Şahabeddin'in rolü de hünerlidir; zira bir ayağın bir pehlivanın, birini de öteki'nin omuzuna basmıştır, ehramın ilk basamağı kendisidir. Cenabın sağ omuzuna dayanan şiir tarafında elele vererek Süleyman Nazif, Faik Âli, Hüseyin Suat gibi sairler yelpaze biçimi gerilir; sol omuzunda Mehmet Rauf, Ahmet Hikmet gibi nesirciler kanat şeklinde açılır. Hepsî de ayrı çeşit, fakat atlas üzerinde pullu elbiseler giymişlerdir. (Yani süslü kelimelerle işlenmiş göz alıcı bir üslup) En üstte, uçakmış gibi bir ayağını kaldırmış duran eli şemsiyeli cambaz, kumpanyanın en genç elemanı Celâl Sahir'dir; hiç ağırlık vermez, bir tüyü andırır.

Bu edebiyat ehramı az sonra yan taraflarından çözülmeye başladı; ama temellerinin teşkil eden iki dayanak — Fikret ve Halid Ziya — asırlara göğüs gerecek sağlamlıkta ve asırlar geçtikçe değerleri artacak, hayretle bakılıp seyrolunacak kudrette yerlerinde kaldı. Bir garp tekniğindeki şilrin, öbürü romancılığın bize ilk mükemmel örneklerini verdiler. Tanzimat edebiyatının Avrupaya doğru bir pencere açtığı inkâr edemeyiz. Şu var ki pencerelerin kafesi kaldırılmamıştı. Edebiyatı Cedide, kafesi attı; yerine incecik bir tüp perde taktı. (Tülp perdenin arnuvo nakuşları hünerbazlıkta eşsiz bir ustanın, Cenab Şahabeddin'in işidir)

Bir aralık bazı gençler koca Halid Ziya'nın yarım asır önceki roman tiplerini yadırgayarak bunları Frenk edebiyatından almış özentî mahlûklar, kullular sanmışlardır. Hayır; bizim gibi çacukluğunda da olsa (Aşk Memnu) zamanını görmüş olanlar bir çok Behlül'lerin, Nihal'lerin aramızda dolacağını ve o hayatı sürdüklerini bilirler. Halid Ziya da Hüseyin Rahmi gibi — hattâ mübalâğaya düşmeden — bize bîden tipler vermiş, bizim bir çeşit cemiyetimizin hayat tarzını belirtmiştir. Birinin eksikliklerini öbürününün tamaladığına ve ne kadar birbirlerine aykırı gibi duruyorlar ikisinin birleşerek aynı devri canlandırdıklarına inanmalıyız.

Refik Halid Karay

Amerikalılar Cassel dolaylarına vardılar

Montgomery en büyük yarma hareketini yaptı, birlikleri Almanya içinde 160 kilometre ilerledi

Takip hareketi devam ediyor

Kızılordu Viyana şehrine çok yaklaştı

Rus birlikleri Winernostad'dan 12 ve Bratislavadan 20 kilometre uzakta

Londra 2 (A.A.) — Batı cephesinden dün de iyi haberler alınmıştır. Ruhr'un doğusunda 9 uncu ve 1 inci orduların birleşmiş oldukları bildirilmiştir. Bu birleşme Paderbon'dan 30 kilometre batıda bulunan Lipstadt'da olmuştur.

Mareşal Montgomery'nin genli miyastaki yarma hamlesi bütün şiddetle devam etmektedir. Montgomery'nin tankları ve motorize kuvvetleri halen 12 önemli Alman şehrinin ciddi surette tehdit etmektedir.

Diğer taraftan Hollanda hududu boyunca Emerich'in 6 kilometre şimalinde mühim bir düşman müstahkem mevki olan bir tepe ele geçirilmiştir.

3 üncü Amerikan ordusunun zirhli kuvvetleri Ayzeneh'a yaklaşmış bulunmaktadır. Ayzeneh, Laypzig'e 18 kilometre mesafede önemli bir kavşak noktasıdır.

Aynı zamanda 3 üncü ordunun başlıca kuvvetleri Orta Almanya'da ileri hareketlerine devam ederek Kassel dolaylarına ulaşmış bulunmaktadır.

Londra 2 (Radyo) — Müttefik umumî karargâhından bildirildiğine göre, dokuzuncu ve birinci Amerikan ordularının Ruhr'un doğusunda Lipstadt'da yerleşmeleri üzerine Ruhr'da en az 30,000 Alman askerî kapana kısırlanmıştır.

Mareşal Montgomery'nin şimalde en büyük yarma hareketi yapmış birlikleri Almanya dahilinde 160 kilometre ilerlemişlerdir. Montgomery'nin hamlesi devam ediyor İngiliz ve Kanadalı katalar, Hollandalan doğuya kaçmakta olan Almanları takip ediyorlar.

Üçüncü Amerikan ordusu birlikleri ileri yürüyüşlerine devam ederek Fulda'nın 15 kilometre doğusunda bir noktaya ve Turenge'nin de Ayzeneh'a varmışlardır.

Londra 2 (A.A.) — Okinava adasına çıkan müttefik kuvvetleri kumsal başlarını sağlamışlar ve bir kaç noktadan 5 Km. kadar içlere nüfuz etmişlerdir. Bu çıkarmaya 100 bin müttefik askerî, 1400 gemi ve bin beş yüz uçak iştirak etmiştir. Diğer taraftan İngiliz ve Amerikalı askerî birlikleri de düşman tesislerini şiddetli surette bombalamıştır.

Okinava adasına levazım çıkarma işi süratle devam etmektedir. Bu levazım arasında ağır tank ve toplar ile muhtelif harp malzemesi bulunmaktadır.

Londra 2 (A.A.) — General Mac Arthur'un tebliğinde, Negres ve Seibe adalarındaki ileri hareketi başarıyla bir suretle devam ettiği bildirilmektedir.

Günler Geçerken Bir edebiyat ehramı

Serveti Fünun edebiyatını cambazların omuz omuza binerek kurdukları insanın ehrama benzetmek mümkündür. Şu farkla ki o ehram bir tek değî, iki pehlivan cambazın sırtında yükselir: Tefvik Fikret ile Halid Ziya'nın... Cenab Şahabeddin'in rolü de hünerlidir; zira bir ayağın bir pehlivanın, birini de öteki'nin omuzuna basmıştır, ehramın ilk basamağı kendisidir. Cenabın sağ omuzuna dayanan şiir tarafında elele vererek Süleyman Nazif, Faik Âli, Hüseyin Suat gibi sairler yelpaze biçimi gerilir; sol omuzunda Mehmet Rauf, Ahmet Hikmet gibi nesirciler kanat şeklinde açılır. Hepsî de ayrı çeşit, fakat atlas üzerinde pullu elbiseler giymişlerdir. (Yani süslü kelimelerle işlenmiş göz alıcı bir üslup) En üstte, uçakmış gibi bir ayağını kaldırmış duran eli şemsiyeli cambaz, kumpanyanın en genç elemanı Celâl Sahir'dir; hiç ağırlık vermez, bir tüyü andırır.

Bu edebiyat ehramı az sonra yan taraflarından çözülmeye başladı; ama temellerinin teşkil eden iki dayanak — Fikret ve Halid Ziya — asırlara göğüs gerecek sağlamlıkta ve asırlar geçtikçe değerleri artacak, hayretle bakılıp seyrolunacak kudrette yerlerinde kaldı. Bir garp tekniğindeki şilrin, öbürü romancılığın bize ilk mükemmel örneklerini verdiler. Tanzimat edebiyatının Avrupaya doğru bir pencere açtığı inkâr edemeyiz. Şu var ki pencerelerin kafesi kaldırılmamıştı. Edebiyatı Cedide, kafesi attı; yerine incecik bir tüp perde taktı. (Tülp perdenin arnuvo nakuşları hünerbazlıkta eşsiz bir ustanın, Cenab Şahabeddin'in işidir)

Bir aralık bazı gençler koca Halid Ziya'nın yarım asır önceki roman tiplerini yadırgayarak bunları Frenk edebiyatından almış özentî mahlûklar, kullular sanmışlardır. Hayır; bizim gibi çacukluğunda da olsa (Aşk Memnu) zamanını görmüş olanlar bir çok Behlül'lerin, Nihal'lerin aramızda dolacağını ve o hayatı sürdüklerini bilirler. Halid Ziya da Hüseyin Rahmi gibi — hattâ mübalâğaya düşmeden — bize bîden tipler vermiş, bizim bir çeşit cemiyetimizin hayat tarzını belirtmiştir. Birinin eksikliklerini öbürününün tamaladığına ve ne kadar birbirlerine aykırı gibi duruyorlar ikisinin birleşerek aynı devri canlandırdıklarına inanmalıyız.

Refik Halid Karay

SÖZÜN GELİŞİ

Tonguç Baba'nın mektupları

Geçen sene Ariflye köy enstitüsüne gittiğimiz zaman oradaki öğrenciler aramızda ilk öğretim umum müdürü B. İsmail Hakkı Tonguç'u görünce «Tonguç Baba da gelmiş!» diye bağırıyorlardı. Sonra gece, enstitü binasının arkasında geniş meydana köyden gelen, kendi öz köyünün nasıl yükseltileceğini nasıl yeni bir hayata yönlendileceğini öğrenerek bu sefer bir inkılâpçı şahsiyetle tekrar köye dönmeye hazırlanan çoğu sarı kafalı, boz tüylü yüzlerce çocuğu misafirler şerefine yaptıkları toplantıda bulunmuşuk. Hâtırasını ömrüm oldukça unutamayacağım bu gece toplantısında bütün sevgiler, bütün candan bağlıklıklar Tonguç Baba'ya doğru idi. Türkülere onun adı karsıyor, tekerlemeler, istekler sonunda onunla bağlanıyor, onunlar onun önünde daha gevkeniyordu. Belli idi ki bu yanık yüzü, memleket sevgisi gözlerinden okunan Tonguç Baba yüreğindeki dava aşkını bütün bir köylü nesline duyurmuş, onlar da öz babalarının yanında bir baba gibi ona hiç bir yabancılık duymadan bağlanmışlardı. Bu sevgi alışverişini bitüdü gece devam etmiş. Kalktığımız zaman yanımdaki arkadaşımıza kışkıracak adam budur» demiştin.

Maarif Bakanlığı tarafından yayılan ilk öğretim dergisinin son sayısında Tonguç Baba'nın köy enstitülerini bitiren öğretmenlere gönderdiği mektuplar var. Mektubi bitirip şimdiden vazife başına giden genç öğretmenler başları sıkıya geldi mi hemen Tonguç Baba'ya mektup yazar, ne yolda hareket edeceklerini yine ondan danışırlarmış. B. İsmail Hakkı Tonguç aldığı mektuplara cevap veriyor. Çünkü vadedmiş, sizleri hayatta da takibedeceğim, demiş.

Aynı davayı dört yanından tutan insanların birbirleriyle konuşurken ne kadar samimi olduklarına, aralarında ne sıcak bir yakınlık bulunduğuna misal vermek için Tonguç Baba'nın mektuplarından birini buraya almak isterdim. Ne yazık ki yerim dar. Ama ben ilk öğretim davasını hiç bir telgraf haberinin bildiremeyeceği tarafından bu mektuplarda gördüğümü söyleyebilirim.

Şevket Rado

Dün gece iki cinayet

Damad ve kayınpeder ağır yaralandı, sabıkalı bir hırsız öldürüldü

Dün gece Üsküdar'da bir kişinin ölümü, diğeri Göztepe'de iki şahsın ağır surette yaralanması neticelenen iki cinayet işlenmiştir.

Göztepe'de Suadiye caddesinde oturan Şakir isiminde bir genç, bir müddettenberi karısıyla geçinemekte, sık sık kavgaya tutulmaktadır. Şakirin karısı Hayriye, nihayet bu geçimsizliği tahammül edememiş ve bir gün ansızın aynı semtte oturan babasının yanına kaçmıştır.

Şakir, günlerce karısının dönmelerini beklemiş, fakat gelmediğini görünce nihayet kayınpederi Osman'ın evine giderek karısını aramağa karar vermiştir.

Şakir, bu kararını verirken henüz yeni bilmiş bir kamayı da yanına almış ve dün akşam geç vakti kaynatmasının evine gitmiştir.

Osman, damadını tatlılıkla karşılamış ve ona bazı nasihatler vermek üzere odaya almıştır. Şakir, kaynatmasının bu mülâyim vaziyetine mukabil, dürtüst bir şekilde hareket ederek:

— Şimdi benim karımı getiriniz?

Diğer tarafta bir İhsan kullanmağa başlamış, kaynatması ise, biraz sakın olmasını, herseyin hallolunabileceğini söylemiştir.

Gözleri dönen Şakir, elinde kamayla evin içinde karısını aramağa başlamış, meydanlarda gö-

remeyince, bu sefer kaynatmasının üzerine atılmış:

— Mademki kızımı benim elimden aldın, ben de seni öldürürüm.

Diğer kaynatmasının vücuduna bir kaç defa sapsalmıştır. Güçlü kuvvetli bir adam olan Osman yarısına rağmen damadının elinden kamayı almış ve:

— Adam öyle öldürülmez, böyle öldürülür!

Deyip ayaklarının altına serdiği damadını altı yerinden ağır surette yaralamıştır.

Bu kanlı boğuşmayı duyan ev halkı zabıtayı haberdar etmişler, yaralıları derhal Haydarpaşa Nüfus hastanesine kaldırılmış, tahkikata Kadıköy savcılığı el koymuştur.

İkinci cinayet

Ölümlü neticelenen ikinci cinayet de Üsküdar'da Paşakapısı civarında işlenmiştir.

Bir çok hırsızlıktan sabıkalı bulunan Rifat isiminde bir genç, Üsküdar'da yine sabıkalı üç kişilerin tecavüzüne uğramış, aralarında çıkan münaaza sonunda Rifat muhtelif yerlerinden bıçaklanmış. Sabıkalı hırsız derhal Nüfus hastanesine kaldırılmışsa da bir müddet sonra ölmüştür.

Cinayet tahkikatına Üsküdar savcılarında B. Selman el koymuş, Rifatı öldürenlerin hüviyetleri tespit edilmiştir. Soruşturmalar devam etmektedir.

San Francisco konferansı

İngiliz gazeteleri konferansın tehiri zaruri olacağını yazıyorlar. Eden'in San Franciscoya gitmeyeceği söyleniyor

Londra 1 (A.A.) — Bugünkü pazar gazetelerinin başlıcaları, Avrupadaki olayların hızlı gelişmeleri neticesinde, geçen hafta içinde telkin edilen fikri, yani San Francisco konferansının toplantı tarihini geciktirmek zaruri olacağını tekrarlamaktadırlar.

Observer'ın muharriri, önümüzdeki günlerin, San Francisco konferansına iştirak edecek seferin, bütün alaka ve dikkatlerini çekecek güç ve karışık meseleler yaratması ihtimal olduğunu kaydedilmektedir. Her ne olursa olsun, konferansın açılış tarihli bundan üç hafta sonra tesbit edilmiş bulunmasına rağmen, bazı muvazaffer heyetlere dahil olacaklar katiyetle tayin olunmuş değildir.

Observer'a göre, İngiltere Hariciye Bakanı M. Edenin konferansa hazır bulunmaması hakkında Washington'da nesredilen rapor henüz hiç bir taraftan teyit edilmemiştir.

Öte yandan, Sovyet muvazaffer heyeti gelişine, M. Molotov'un yerine, Washington büyük elçisi M. Gromokinin tayini hakkında Sovyet hükümeti tarafından verilen karar, Londrada bir çok tahminlere yol açmıştır. Bu tayin yüzünden Rusların konferansa büyük önem vermedikleri hususunda meydana gelen ittibat teyidinde hiç bir alâmet yoktur. Bunun en kabul edilmiş tarzındaki izahı, Sunday Times muharririnin telkin eylemekte bulunduğu şekildedir. Muhabir bu konu etrafında sunuları yazmaktadır:

Avrupada savaşın olağanüstü gelişmesi ve Almanyanın heran yıkılmak üzere bulunması, Sovyet Hariciye Komiserine, San Francisco konferansına gitmek üzere mevkilinden ayrılmamasına mâni olmaktadır.

Öte yandan konferansın toplantı tarihinin geciktirilmesinin Amerika'da menfaati icabı olduğuna işaret edilmektedir.

Kanada oy teklifini reddedecek

Washington 1 (A.A.) — Washington'un iyi haber alan milletlerinde bildirildiğine göre, Sovyet Rusyanın San Francisco konferansında oy saahip olması hakkındaki teklifi, Kanada tarafından reddedilecektir. Kanada, İngiltereye nisbetle, harekete serbestisini muhafaza etmek hususunda ısrar edecektir.

Fransa, oy meselesini inceliyor

Paris 1 (A.A.) — Fransız resmi çevreleri, Washington açıklaması ile birdenbire ortaya çıkan «munzam oy» meselesini dikkatle incelemektedirler. Yalıtılda varıldığı idda edilmiş San Francisco konferansı gündemi meselesini bir kere daha ortaya atan anlaşma hakkında Fransaya malumat verilmemiş olduğu Paris'te belirtilemektedir. Bu mesele karşısındaki Fransız durumunun yakında öğrenilmesi muhtemeldir.

Lublin hükümetinin konferansa iştiraki teklifi reddedildi

Londra 1 (A.A.) — Yetkili kaynaktan bildirildiğine göre, İngiltere hükümeti, Lublindeki Polonya muvazakat millî kurtuluş komitesinin, Birleşmiş Milletler, Milletlerarası dünya teşkilâtlandırma konferansına iştirak etmesi hususunda Sovyet Rusya tarafından yapılan teklifi reddetmiştir. Sovyet talibi, İngiltere, Birleşik Amerika ve Çin hükümetlerine sunulan bir muhtıra ile bildirilmiş bulunuyordu.

Washington 1 (A.A.) — Birleşmiş Amerika Hariciye Bakanlığında resmi bir şahsiyet, dün, 25 Nisan'da San Franciscoda açılacak olan konferansa Varşova muvazakat Polonya hükümetinin davet edilmesinde yakında yetki talbine Birleşik Amerika hükümetinin uymayacağını bildirmiştir.

İNGİLİZ SOLCU PARTİLERİ

seçimlerde muhafazakârlara karşı birlikte hareket için toplantılar yapıyorlar

Londra 1 (A.A.) — Solcu partilerin toplantıları hararetle devam etmektedir. İngiliz İmparatorluk camiası temsilcilerinin Liverpool'da yapacağı konferansın başka, müstakmil işçi partisi dün Blackpool'da ve Avam Kamarasında resmi temsilcisi olmamakla beraber, milyonlara üyesi bulunan ve işçi partiyeye bağlı olan kooperatif partisi de bugün Scarborough'da toplantılarına başlamışlardır. Bundan başka, iki büyük sendika da yıllık toplantılarını paskalya yortuları esnasında yapmaktadırlar. Muhtelif idareler ve müesseselere mensup memur sendikası dün Witley Bay'de toplantıya başlamış ve ticaret müstahdemleri sendikasının toplantısına da yarın Birmingham'da başlanacaktır.

Bu toplantılarda muvazakerelerin en göze çarpan tarafı, gelecek seçimlerde muhafazakârlara karşı tek zafer kazanmak maksadıyla bütün solcu partilerin arasında birleşmeyi sağlama hususundaki azim ve karardır.

Yunan Makedonyası

(Baş tarafı birinci sahifede) olan doktorların sayısı çok büyüktür. 1941 de Drama'da bulunan 60 doktora şimdi ancak dokuz kalmıştır. Kavala'da 40 doktora 16 s, Ksanti'de 16 doktora 5 i ve Aleksandropolis'te 15 doktora 3 ü kalmıştır.

Dr. Van Vlack, bu bölgelerin nüfusu arasında da Bulgar işgalinden evvelki tarife nazaran ciddi bir azalış bulunduğunu müşahade etmiştir. Mesela Seres bölgesinin eskiden 220,000 olan nüfusu şimdi 180,000 dir. Drama bölgesinin 135,000 kişilik nüfusunda 102,000 i kalmıştır. Drama şehrindeki 35 bin kişiden şimdi ancak 22 bin mevcuttur. Kavala bölgesinde herbir evvelki 123 bin nüfustan şimdi 60 bin kalmıştır. Kavala şehrinin evvelce 64 bin olan nüfusu yarı yarıya azalmıştır. Ksanti bölgesinin nüfusu 220 binden 87 bine immiştir.

Ksanti şehrinde de ancak 25 bin kişi kalmıştır.

General Scobie Makedonyadaki teftişin döndü

Atina 2 (A.A.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor: Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri başkomutanı general Scobie, Selanikten buraya dönmüştür. General, genelkurmayla birlikte yaptığı bir teftiş gezisi esnasında Drama ve Kavala'da ziyaret etmiş ve bu bölgelerdeki İngiliz kuvvetlerini de teftiş etmiştir. General, Selanikte olduğu gibi, her yerde ve bilhassa Doğu Makedonyada halk tarafından hararetle bir şekilde karşılanmıştır. Halk Bulgarlardan ve Yunan komünistlerden kurtarılması olmalarından mütevellit sevinçlerini göstermek için tezahürlerde bulunmuştur.

İtalyan kabinesinde

Son siyasi gelişmeler üzerine değişiklik yapılması muhtemel

Roma 2 (A.A.) — Avrupanın askerî ve siyasi durumundaki gelişme neticesinde kabinede bir değişiklik yapılması muhtemel görülmektedir. Geçen kasım ayında Bonomi kabinesine müzâherette bulunmağı reddeden sosyalistlerle hareketçiler, kuzey İtalya topraklarının yakında kurtarılması ihtimali karşısında şimdi hükümete girmeğe hazır görünüyorlar. Bu partilerin takındıkları bu yeni vaziyete sebep, kuzey İtalya vatanseverleri tarafından teşkil edilen makamlarla karşılaşıldığı zaman iktidar mevkilinde bulunmak arzudur.

İhtiyarlığın hakiki sebepleri

Amerikalılar, Türkiye'deki uzun yaşama vakalarını inceleyecekler

Nevyork 2 (A.A.) — İhtiyarlığın hakiki sebeplerini meydana çıkarmak için, Kolumbiya üniversitesinin tıp fakültesinde yapılmaya başlanan derin araştırmalar esnasında, Türkiye'deki uzun yaşama vakalarından en meşhurlarının yakından bir tetkika mevzu teşkil etmesi muhtemel bulunmaktadır. Anadolu, çoktanberi uzun yaşama vakaları çok görüldüğü bir bölge olarak telâkî edilmiştir. Meshur Zaro Ağa buna bir misal teşkil eder.

Bu araştırmalara iştirak eden âlimlerden Dr. William Mondler'e göre, ihtiyarlığın sebepleri hakkında tam malumat elde etmeğe muvaffak olunduğu ve bu malumatın tatbik sahasında faydalanıldığı takdirde yalnız yaşama müddetinin uzatılması değil, aynı zamanda ihtiyarların fikri ve bedeni kabiliyetlerinin de artırılması mümkün olacaktır.

Araştırmaları kolaylaştırmak için çok sayıda ve her yaşta fare ve siçan toplanmıştır. Bu hayvanlar üzerinde incelemeler iki üç sene kadar devam edecek ve bu suretle ihtiyarların sıraları takibedilecektir. Bu fareler ideal şartlar içinde elverişli hava ve dalma aynı aydınlık içinde bulundurulacaklar ve rahat bir şekilde yaşatılacaklardır.

Arap birliği anlaşması

Şam 1 (A.A.) — Suriye meclisi Arap birliği anlaşmasını oy birliğiyle tasdik etmiştir.

B. Eden Londra Halkevinde

Londra 1 (A.A.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor: Halkevinde Türk ticaret heyeti şerefine tertibedilen toplantıya gelen İngiliz Hariciye Nazarı M. Eden, heyet reisi Cevat Açıklan, Büyük elçi Ünaydın ve Brükselle gitmek üzere Londrada bulunan Belçika elçimiz Lostar'la ayrı ayrı görüşmüştür. M. Eden Halkevinin faaliyetleri hakkında tafsilat istemiş ve bilhassa Fofakatin de Açıklan ve büyükelçi olduğu halde Halkevinin geçmişidir.

Lizbon sefirimiz

Lizbon sefirimiz B. Ağah bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

— Sizin bu küstahlığınızla derece bile tayin edilemez! — diyordu. — Ben, bu demiryolu hattında idare meclisi reisiyim. Siz gelirsiniz, benim vagonumun önüne mâni koyuyorsunuz. Sanki kumpanyanın direktörü imişsiniz gibi...

Öbürü: — Umumî menfaat öyle icabettiriyor! — diyordu. — Hükümetin böyle şeylere hakkı vardır.

Altın kuralı: — Ben o hakkı tanımıyorum! — diye sözü kest.

Fakat tam o esnada, bay Hilkie'nin vagon kapısında dikildiğini gördü. Hiddet saçan gözlerinde başka türlü bir parlaklık hasıl oldu ve söndü. Milyarder dudaklarını ısırdı. Bir adam geriledi.

Başını kaldırdığı vakit, yüzünün ifadesi değişmişti. Güllümsüyordu. Samimî bir hal almıştı.

Pollis emri: — Görüyorsunuz! — dedi. — Randevuda sadık olmak için elimden gelen her şeyi yapıyorum.

Milyarder, Hilkie'nin elini dostça sakarak cevap verdi: — Sizi bu kadar zahmete soktuğundan dolayı cidden müteessirim. Fakat umulmadık bir iş zahur etti. Hemen Craggmoor'daki malikâneme gitmem lâzım geldi. Acele ile seyahata hazırlanırken oteldeki randevumu tamamla unuttum. Beni affetmezsiniz.

dilerim. Kâtibim örada, hususî vagonumun yanındadır. Şimdi sanırım, uyuyordur. Fakat onu uyandıracam ve işlerinizi kolaylaştırmaları için müesseselerimin müdürlerine hitaben size icabeden mektupları hazırlatacağım.

Şef: — Nezaket ve lütfunuzdan dolayı teşekkür ederim! — dedi. — Fakat daha evvel size bir iki sual soracağım. Böylece, kalp para meselesinin hallini kolaylaştırmış oluruz.

Kerrison: — İcabeden ve mümkün olan her türlü izahata vermeğe hazırım! — cevabını verdi.

İki adam, karşılıklı oturdular. Pollis müdürü birdenbire sordu: — «Altın, Vermont» kimdir?

Henüz milyarder, koltuğuna iyice yerleşmek fırsatını bile bulamamıştı. — «Altın, Vermont» mu? Efendim, Kanadaya bazı mühendisler gönderdik. Onlardan birinden, telstele bu remiz altında bazı telgraflar alırız. Tahmin edeceğimiz gibi, maden araştırmaları ilerinde esrar vardır. Mühendisimiz ocağı keşfeder; resmî muamele yapıp onu isimimize kaydettirinceye kadar bu işi siz halinde muhafazaya mecbursunuz. İşte bunun içindir ki, hususî şekilde çektiğimiz telgraflar ve umumî hatları kullanarak çektiğimiz ekseriyetle şifrelerdir. (Arkası var)

İkinci inönü zaferi

Yurdun her tarafında candan tezahürlerle kutlandı

Ankara 1 (A.A.) — Memleketin her tarafından aldığımız telgraflarda, bugün ikinci inönü zaferinin 24 üncü yıl dönümünün bütün memleketin candan kutlandığı ve Türk milletinin Aziz Millî Şefine olan bağlılığının bir kere daha tezahürüne mesut bir vesile teşkil ettiği bildirilmektedir.

Halkevinde toplantılar yapılmış ve milletin makûs talihini yenen bu büyük günün sonsuz eksempliyele belirlenmiştir.

Ankara Halkevinde yapılan toplantıda, Başbakan Saraçoğlu, Dış Bakanı Hasan Saka, Cumhuriyet Halk Partisi müstakmil grup başkanı vekilli Ali Rana Tarhan, millet vekilleri ve çok kalabalık bir halk hazır bulunmuştur.

Törene İstiklâl marşı ile başlanmış, bunu Erincan millet vekilli Behçet Kemal Çağlar ile diğer hatiplerin konuşmaları ve millî oyunlar takibetmiştir.

Bu münasebetle Reiscumhur Millî Şef inönü'ye aşağıdaki tasdim telgrafi gönderilmiştir:

Aziz ve büyük şefimiz; Bugün büyük zaferinizin tek varlığı ile başı yukarıda, hür ve feri bir millet olmanın güveni, sevinç için deyiz. Size sıkı sıkıya sarılmamız, sizin emrinizde bulunmamız bu yurda, bu millete ne sonsuz iyilikler ve selâmetler getireceğine bütün vicdan ve aklımızla inanıyoruz.

İnönü zaferinin taşıdığı millî mânâyı bütün düşünce ve hareketlerimizde rehber tutuyoruz. Dün olduğu gibi bugün de hiç bir güçlük, hiç bir sıkıntı, inanç ve feri düşüncelerimizle rabatsız etmiyor. Çünkü başımızda siz varınız. Millî yollar, millî düşünceler açıklarını yalnız sizin gibi yirmi milyon Türküm birden tanıyıp sevdiği kaynaktan almaktadır.

Dünya kavgasının son günlerinde size her zamankinden daha yakın, daha çok inaniyiz, emrinizdeyiz, sevgilerinizle çok kuvvettiniz.

Ömrünüz, zaferleriniz bu millete dalma rahmet ve mutlu olsun. Mübarek ellerinizden öperiz.

Yetmişlik kadına tecavüz

Sabıkalı Süleyman Aydoğdu yakayı ele verdi

Beykoz jandarması azılı bir sabıkalı yeni bir suç üzerinde yakalanan aydoğdu teslim etmiştir. Süleyman Aydoğdu isimindeki bu şahıs son defa yakalanmasına sebebolan hâdise tafsilatı şöyledir:

Beykozda oturan altmış-beş yaşlarında Hatice Gülsüm isiminde bir kadın, Beykoz civarı olan Akbaba mahallesinde ucuz satılmakta olan ekmeğlerden alarak Beykoza getirmekte ve orada bir kaç kuruş ticaretle satmaktadır.

Hatice, geçen sabah gene erkence Akbaba köyüne gitmek üzere yola düzülüş ve bu sırada sık fundalık bir yola girerek birdenbire hedefini şaşırmıştır.

İşte bu sırada âni olarak karşısına çıkan bir adam biçiminde çekerek yetmişlik kadına tecavüz etmek istemiş, kadının feryat ve istidmadı fundahklar arasında çınlarken yaşına rağmen güçlü kuvvetli olan kadını bu adam arasında bir boğuşma başlatmıştır.

Mutaarrız adam, nihayet kadını bıçak çekerek ve ölüme tehdit eylemek suretile kadının koynunda bulunan ve içinde kırk lira para olan bir torbayı almış, bu sırada kulaklarına çalınan bir araba sestinden işkerek kadını olduğu gibi bırakıp savuşmuştur.

Kadım, fezi bir halde gören arabacılar, mahalli jandarmasına haberdar etmişlerdir. Jandarmalar tarafından derhal tahkikata başlanmış ve kısa bir zaman sonra bu işin Süleyman Aydoğdu tarafından rapuloğu tespit edilerek yakalanmıştır.

Süleymanın, bundan evvelki aynı şekilde iki suçtan daha Ankara'da ve Kizilcahamanda mahkûm olduğu da tespit edilmiş ve hakkında tevki kararları verilerek ceza evine gönderilmiştir.

İngiltere Hariciye Bakanlığı parlamento kâtibi

Ankara 2 (Telefonla) — İngiltere Hariciye Bakanlığının parlamento kâtibi ve İngiliz mebuslarından B. Hall'in yarın şehrimize gelmesi beklenmektedir. Ankara'da dört gün kadar kalacak olan B. Hall, kültür meseleleri hakkında tetkiklerde bulunacaktır.

23 nisan piyangosu

Ankara 2 (Telefonla) — Millî piyango idaresi 23 nisan için çok zengin bir keşide tertibetmiştir. İkramiye kazanacak biletlein adedi 53669, ikramiye yekünü de 1,200,000 liradır. Tam bilet 5, yarım bilet 2.5, çeyrek bilet de 125 kuruş olacaktır.

Takvim		
Robûlâhâr 19 — Kasım 146		
İmsak Gîmes Öğe İkinci Ak Yata		
E. 9.25 11.08 5.44 9.19 12.00 1.33		
V. 4.56 8.42 13.18 16.53 19.35 21.58		

KUTUP KIZI

AŞK VE MACERA ROMANI

Yazan: Stanley Shaw   Çeviren: (Vâ - Nâ)

Tefrika No. 42

Bütün bu facialar cereyan ettiği sırada, detektif, şüphesi ki, artık B. M. 432 istin düşünme olmuştu. Akhunda fikrinde yalnız bir mesele vardı. O da, Miss Mallable'yi bir an evvel, hayırlısıyla bu şeytan yuvasından kurtarmak, tepeye asrmak!

XIX

Tütkü Tasakla!

Küçük istasyona vardığı vakit, emniyet müdürü, hususî vagonların ana yola getirildiğini gördü. Bunların şakları da yandı.

Hilkî, her şeyden evvel, istasyon dairisine gitti.

Memuru, kapıda göründü

Şef, ona: — Gelip sizinle konuştu mu? — dedi.

— Evet, efendim. Şayet hiddetli bir suçu ömrünüzde görmedinizse, bu adama o anda görüldüğü gibi Ah, ne sarafı ol Ne haykırışı ol Ekspres burada durdurmak için bir telgraf emri getirdi. Emri elime aldım ve milyarderle ikinci hususî vagonu gösterdim. Vagonunun önünün başkasına ait bir vagonla böylece tıkanmış bulunduğunu görünce, büsbütün çileden çıktı.

«Milyarder, polise alt ikinci hususî vagonu getiren lokomotifle atladı ve makiniste emir verdi: — Beni derhal Springfield'e götürünüz.»

«Makiniste emir siltti.

«J. J. Kerrison ne dese fayda etmeyeceğini anladığı için, polise ait vagona sçardı.

«Yarım saattenberi oradadır. Kavga ediyor, bağırıyor, haykırıp duruyor. Sizin arkadaş da, onunla alay ediyor. Kahkahaları koparıyor.

«Pollis emri, vagon salona yaklaştı. Oranın kapısını açtı. J. J. Kerrison'un vagonunda, kahve hapsettirmiş kaplan gibi sağa sola gidip geldiğini gördü. Halbuki, kendi arkadaş, bacak bacak üstüne atması; geniş bir koltukta alaya alaya oturuyor; milyarderin hiddetini seyrediyordu.

Kerrison:

Bir çırpıda

Halka dayanan sanat..

Yeni sanatkarın, bilhassa yeni şairin ders alması icabında bir vaziyet karşındayız. Anlatalım: Halit Ziya'nın ölümü bizim için bir yenisine girdi. Onun son yolculuğu esnasında peşinden nesiller yürüdü. Muhtelif çağlardaki insanlar acındılar. Zira Halit Ziya, bilhassa «Mavi ve Siyah» ile büyük kitleler üstünde tesiri olan insan. Bilhassa bir zamanın gençliği onun kahramanını, Ahmet Cemil'i kendi içinde hissetmişlerdi.

Bundan önce yine şu son sene içinde Hüseyin Rahmiyi kaybetmiştik. Onun için muhtelif seviyelerde insanların göz yaşları döküldü. Üstün ölümü aylarca bütün bir kitleyi meşgul etti.

Yalnız edebiyattan değil, öteki sahahardan da mîsal alalım. Dünyanın büyük komedi sanatkarı Hazım Kormukçü'nün ölümünün yıldönümü idi.

Hazım bir sene sonra dostları, hayranları andılar.

Şimdi bu satırları yazarken bir yıl önce, büyük sanatkarın ölümü karşısında halkın gösterdiği heyecan gözümün önüne geliyor.

Yakınlarındaki bir anlatıma: — İki vatman, bir şoför cenazenin arkasından hem ağlıyor, hem takibediyor...

Hazımın kaybı böyle teessür sahası çok geniş olan bir acı ve hevcan uyandırmıştı.

Bütün bunlarda göze çarpan birşey var. Bahsettiğimiz ayrı ayrı sahahardaki insanların hepsi de sanatlarını büyük kitlelere anlatabilmiş, kendi duyduklarını geniş insan dalgalarına duyurmuş kimselerdir. Onlar kitlelerin zevkine, halka dayanan sanatın mümessilleri idi. Ve kendilerini anladığı, dolayısıyla sevdiği için halk — hiç de mecbur olmadığı halde — onlara içten gelen bir saygı, bir sevgi gösteriyordu.

Halbuki bugünkü yeni sanatkarın en büyük marifeti, en belli başlı cephesi mümkün olduğu kadar az anlaşılma olmasındır. Onu da azdıran münekkiddin ta kendisidir.

Zira münekkiddir: «Kimsenin anlamadığını anlayın insan» olarak görünmek, bununla övgünmek için yeni sanatkarın mütemadiyen «az anlaşılır» insan olma'nı tavsiye etmektedir. Muhakkak ki sadece «halk anlasın!» düşüncesine ve yalnız bu maksatla yazmak tuhaf bir şeydir. Fakat münahasıran «aman anlamasın!» diye kalemle ele almak bundan çok daha tuhaf. Ve gülünçtür.

Yeni sanatın, yeni şairin en zavf tarafı da budur. Büyük kitlelerden tamamiyle uzakta kalsınlar ve insan topluluklarını, insan zevklerini arka arkasından yürütecek kadar kuvvetli olmasınlar...

Halbuki hem büyük topluluklara hitabetmek, hem de yeni orijinal olmak pekâlâ kabildir. Hikmet Feridun Es

RADYO

ANKARA RADYOSU

Bugünkü program

18.00 Dans orkestrası, 18.30 Konuşma, 18.45 Dans orkestrası, 19.00 Haberler, 19.20 Geçmişte bugün, 19.45 Semai ve şarkılar, 19.50 Konuşma, 20.00 Gençliğe şarkılar, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Yurttan sesler, 21.15 Konuşma: (Günün meseleleri), 21.30 Senfonik orkestrası, 22.30 Dans müziği (pl.), 22.45 Haberler.

YARIN SABAHKI PROGRAM

7.30 Müzik (pl.), 7.45 Haberler, 8.00 Müzik (pl.), 8.23 Spor saati (vücutumuzun çalıştırılması), 12.30 Karışık şarkılar, 12.45 Haberler, 13.00 Salon orkestrası.

Bestekâr Sadeddin Kaynak

DİYOR Kİ:

Kendi sahanında hizmetinde bulunmakla iftihar ettiğim Büyük Türk Milletinin kültürel amacında: (Türk olan ve Türkün olan her şey Türkün'dür.) umdesi vardır. Bu umdeye göre, asırlardanberi Türk milletinin fedakârlığı, kahramanlık, konukseverlik ve daha nice nice hasletlerini terennüm eden ve cihana şıngırmayacak kadar büyük tarihini kucaklayan Halk Türklüğü Türkün öz malı ve öz ilham kaynağıdır.

MAKSİM müessesesi

Türkün mefahirini bütün orijinaliteyle taze ve saf bir surette saklayan Halk Türklüğü aynı kıymet ve kudrette okuyan İkinci Yeni bir Yıldız Nezihe Yılmaz'ı 4/4/945 tarihine müsadif çarşamba gecesi halka sunacağını ilân etmekle şeref duyar.

ŞEHİR HABERLERİ

Yardım sevenler cemiyeti

Genel kongrede verilen kararlar

Sayın bayan Mevhibe İnönü'nün koruyucu başkanlığı altında bulunan Yardımsevenler Cemiyetinin genel kongresi gecenlerde Ankarada toplanmıştı. Yurdun 44 ilinden gelen delegelerin iştirakinde yapılan bu kongre, verdiği kararlarla çok faydalı sonuçlar elde etmiştir.

Bu kongre önemli kararlar vermiştir. Bunlardan biri, yoksul kadınlara, iş evleri kurmak suretiyle, yardım etmektir. Bu arada nakış, çorap, dikmiş evleri kurulacaktır.

Kongrede ev dokuma tezgâhları etrafında da konuşulmuştur. Dokuma tezgâhlarına gerekli iplik için seçilen bir heyet İktisat Bakanlığına el derek iplik kontenjanını temin etmiştir. Dokuma tezgâhlarında dokunacak eşya satılacak ve gelirlere yoksullar bakılacaktır.

Bu el tezgâhları Denizli, Manisa, İzmir, Erzurum, ve ileride İstanbulda da açılacaktır.

Kongre delegeleri Ankaradaki Cemiyet atelyelerini gezmişlerdir. Bu atelyelerde seksen makine çalışmaktadır. Bunlar Devlet Demiryolları, Toprak mahsulleri ofisi gibi daire ve müesseselerin siparişlerini yapmakta dırlar.

Cemiyetin faydalı bir başarısı da Ankara yüksek tahsilinde bulunan kız çocuklar için Evvak apartmanındaki yatılı yurttur. Ankarada ailesi, evi barkı olmayan bir yüksek tahsil gençlerinin barındıkları bu yurttaki 60 tan fazla genç kız vardır. Bu çocuklar, ayda elliser lira vermek suretiyle yatıp kalkmakta ve yemektedirler. Yurdun ileride daha ziyade genişleyip büyütülmesine önem verilecektir.

Kongre dağılduktan sonra sayın bayan İnönü, delegeler şerefine bir çay vermiş ve her birine ayrı ayrı meşgul olmuştur.

Dahiliye Bakanı

Deprem bölgesindeki tettekleri hakkında beyanatta bulundu

Adana 1 (A.A.) — Deprem bölgesinde yaptığı dolaşmadan Adanaya dönen Dahiliye Bakanı Hilmi Uran: Anadolu ajansı mümessiliste aşağıdaki deince bulundu:

«Deprem Adana, Kozan, Ceyhan şehir ve kasabalarımızla bunların bazı köylerindeki hasarı yakından gördüm ve felâkete uğramış olan halkımızla görüştim. Zelmeye, anlaşıldığına göre, uzun ve bıraktığı hasara göre de şiddetli olmuştur. Resmî ve hususî binalarda yer yer ağır ve tehlikeli hasarlar vardır. Buna mukabil şükretmemiz lâzımdır ki, vatandaş kaybı nispeten pek azdır. Bu da zelmelerin gündüz ve çalışma saatlerinde raslanmasından ve bina içindeki kadın ve erkeklerin de derhal bina dışına kaçabilecek imkân ve fırsatını vermesinden ileri gelmiştir.

Ağır yaralıların memleket hastanesinde ilk tedavileri yapılmış olarak buldum. Köyler ve kasabalarda halkımız, uğradıkları maddî kayıpları telâfi için, iş başında ve metin gördüm. Vaktinde dağıtılan yardımlara hiç kimseli apıktır bulduğum. Şimdi yer yer felâketezedelerle çivi yardımları yapılmaktadır. Küçük büyük vafize arkadaşlarımız vaktinde ve ânında halkımızın yardımına koşmuş buldum. Güzel Çukurovanın silmasından bu harabenin pek yakında hiçbir iz bırakılmayacak silineceğine derin bir kanaatle ve yurttaşlarımızın başka bir felâkete maruz kalmaması temennisiyle bugün Adanadan ayrılıyorum.»

Bakırköyde sıvrisinekin derdi başladı

İstanbulun sıvrisinekin en bol semtlerinden biri olan Bakırköy, havaların bir kaç gündendenberi ısınması üzerine kuytu yerlerde ve lağumlarda kısı geçirmiş olan sıvrisinekiner, meydana çıkmaya başlamışlardır. Sıhhat Bakanı, İstanbulda bulunduğu sırada Riyaseti iliminde yapılmış olan büyük toplantıda stma ve sıvrisinekin savaçına nisanda başlanmasına karar verilmiştir. Bu kararın biran evvel tatbiki edilmesini bekliyoruz. Zira sıvrisinekiner, etrafı istilâ ettikten sonra mücadele güçleşir.

Dokuzuncu işletme müdürü Ankaraya gitti

Devlet demiryolları dokuzuncu işletme müdürü B. Salt Topdemir Ankaraya gitmiştir. B. Salt Ankarada Mûnâkakat Bakanlığınca tayin edilmiş, Şirkeci garının genişletilmesi, Zeytinburnuna kadar yapılacak olan istilâk meselesinin halli işleriyle meşgul olacaktır.

Hamidiye sebili

Müzeler müdürü: «Tamirde demir kullanılmıyor» diyor

Alemdar'daki Hamidiye sebilinin cephesinin demir kalemlerle kazındığını duymuş ve yüksek mimar Sedat Çetintaş'la bir görüşme yaparak neşretmiştir. Arkeolojik müzeler müdürü B. Aziz Oğan, bir muharririmize sebilin tamiri hakkında şunları söylemiştir:

«Park kapısı karşısındaki sebilin cephesinin demir kalemlerle kazındığına ve mermer satırların tahribedildiğine dair olan beyanata gazetemizde okudum. Bu kişi fırına yüzünden sebilin üzerindeki kurşun örtüler kalkmış ve uğmuştu. Cami tarafındaki sacak da kopmuş, yere düşmüştü. Şehrin mühim bir yerinde bulunan bu tarihî âbidenin çirkin ve metrük bir halde kalması muvafık olmadıktan, müzemiz, Vali Lütfi Kırdarın dikkat nazarını çekerek sebilin tamirini rica etmiştir. Tamiratın müzemi Eski eserleri koruma encümeni tarafından verilen tallmat muclbine ve Belediye Fen idaresince hazırlanan keşfe göre yapılması lâzımdır. Yani yaldız ve boyalara dokunulmamaktadır. Mermer kısımları ise pamza taşı ile ovularak ve sıcak sularla yıkılarak temizlenmektedir. Demir kullanılmıyor.»

Taksiminde büyük bir otel

Belediye bu hususta incelemelere başladı

Belediye, harbin sonunda İstanbul'da çok miktarda seyyah geleceğini ve yetecek kadar otel bulunmadığını düşünerek büyük bir otel yaptırılmasına karar vermiştir. Otel, Taksim meydanında İstanbul kulübü ile yanındaki binaların yerinde yapılacaktır. Bu binalar kamulaştırılacaktır. Bunun için icabeden paranın nasıl temin edileceği araştırılıyor.

GÜMRÜKLEDİĞİNİZ

Makine ve malzeme ile YURDDA FABRİKALAR kurulmuştur.

Elâziz Nakliyat Şti.

İstanbul

İZMİR — MERSİN İŞKENDERUN

Ankarada toprak bayramı

Ankara 1 (A.A.) — Toprak bayramı dün ve bugün şehrimizde törenle kutlanmıştır. Dün köylülere ve Halkevillere Yüksek ziraat enstitüsünün bütün fakültelerinde gezerilmiş, ziraat filmleri gösterilmiş ve akşam köylülere yemek verilmiştir. Gece Halkevlerinde tertib edilen «Köylü gecesinde Ziraat Bakanı Hatiboğlu ile ziraatçı millet vekilleri, Bakanlık, Enstitü ve ziraat kurumları, Ziraat müdürlüğü ileri gelenleri, köyçüler ve köylüler bulunmuştur.

İstiklâl ve Ziraat marşlarından sonra konuşmalar yapılmış, millî oyunlar oynanmış ve bir piyes temsil edilmiştir.

Bugün de Sincan köyünde ayrıca bir tören yapılmıştır.

Silivri maarif memuru 7,300 lira ile beraber kayboldu

Haber verildiğine göre, yanıda öğretmenlere alt 7300 lira bulunan Silivri Maarif memuru Cahit on beş gündendenberi kayıptır. Cahit, zabita memurları tarafından yapılan araştırmalara rağmen henüz bulunamamıştır. Yanındaki 7300 lira, Silivri ilçesiyle köylerindeki öğretmenlere alt olup Belediye tarafından ödenecek birikmiş kadem zamları, aynı yardım kuponlarının para karşılığıyla okulların kartıyale masrafları ve onarma parasıdır. Cahidin aranmasına devam ediliyor.

Profesör B. Neşet Ömer'in konferansı

2/4/1945 pazartesi günü saat 18.20 de Ord. Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp (kalb hastalıkları iyileştirilme) mevzuunda Emlînlî Halkevinde mühim bir konferans verecektir. Herkes gelebilir.

Şişli dispanseri

Bugün saat 18 de açılıyor

Şişli Halkevi binasının zemin katı bir dispanser haline getirilmiştir. Dispanser bugün saat 18 de açılacaktır. Açılma resminden Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar da bulunacaktır. Vali ve Belediye Reisi göz mütahassısı olduğundan müraaat eden gözünden muztarip bir hastayı bizzat muayene edecek, bu suretle ilk hasta muayenesi yapılacaktır.

Yarımlı salı sabahından itibaren hasta kabulüne başlanacak dispanser, pazarları müstesna olarak, saat 10 dan akşam saat 18 e kadar açık bulunacaktır.

Muhtaç ve yoksul hastaların ilaçları da meccani olarak dispanser tarafından verilecektir. Dispanserde vazife alan doktorlarımız, günlerinin hangi saatlerini bu işe tahsis edeceklerini bildirdiklerinden dispanser kapısının önünde doktorların isimlerini ve muayene gün ve saatlerini bildiren bir cetvel de bulunacaktır. Dispanserde vazife alan doktorlarımız on dokuz zattır. Bunların çoğunu dahili hastahakların mütahassısları teşkil ettiğinden her gün ve hemen her saat dispansere müraaat edilebilir bir hasta bir dahiliye mütahassısı doktor bulabilecektir.

Bu on dokuz doktordan başka altı bakteriyolog ile bir de röntgen mütahassısı dispansere muayene edilen hastalarla kendi muayenehanelerinde meşgul olmağı kabul etmişlerdir.

Dispanserin açılması münasebetle Halkevinde bir de (Sağlık koruma kitapları sergisi) açılacaktır. Bu sergide sınırlı kadar halk sağlığı mevzuu etrafında gerek mütahassısı ve tanınmış doktor ve muharrirlerimizin, gerek sağlık teşekküllerinin neşrettikleri kitap ve risaleler teşhir edilecektir.

Beş Belediye doktoru Bakanlık emrine alındı

Üçü Beyoğlu, biri Üsküdar, biri de Kadıköyünde olmak üzere beş belediye doktoru Sıhhat ve İctimai Muavenet Bakanlığınca emrine alınmıştır. Ayrıca iki doktor da emekliye ayrılmıştır.

Makara dağıtılmasına başlandı

Ekmek karnelerinin «O» harfî kuponu ile bugünden itibaren nüfus başına birer dikış makarası dağıtılmasına başlanacaktır. Dağıtım, zeytinyağı satan bakkallar tarafından yapılacaktır.

Filimlerin parlamasından

3 kişi yaralandı

Kocamustafapaşa Bayezitağa mahallesinde Sebzeci çıkamazında oturan kuyumcu Hidayetin oğlu Sebahaddin evinde film göstermek üzere arkadaşlarını toplamış ve lâmbalı küçük bir sinema makinesine film göstermege koyulmuştur. İşte bu şekilde sinema seyretmekte iken filmler, lâmbanın alevle parlamış, Sebahaddin, seyircilerden Cemal, Kemal ve Muzaffer muhtelif yerlerinden yanıklar almışlardır. Ateş odaya da sarmış olduğundan yangın şeklini almış ve etraftan yetişenler tarafından söndürülmüştür.

Yaralı çocuklar Cerrahpaşa hastanesine yatırılmışlardır.

İzmirde yapılan at yarışlarının neticesi

İzmir 1 — Bugün yapılan ilkbahar at yarışlarının neticesi şudur: 1 — Burgaz birinci gelmiş, ganyan 140 kuruş vermiştir. 2 — Tufan birinci, Çağlayan ikinci, Maşallah üçüncü olmuştur. Ganyan 140, plâseler 115, 100 ve 210 kuruş vermiştir. 3 — Fettan birinci, 4 — Birinciliği Polat aldı; ganyan 110 kuruş verdi. Diken ikinci, ganyan 100, plâseler 150, 180 kuruş verdi. 5 — Nurcan birinci, Umurbey ikinci oldu. Ganyan 111, plâseler 100, 310 kuruş verdi. Tufan — Polat çiftte bahsi 320, Polat — Diken çiftte bahsi de 800 kuruş kazandı.

İzmirde koşu

İzmir 1 — İkinci İbnüni zaferinin yıldönümü münasebetle bugün bütün İzmir atletlerinin iştirakinde bir koşu tertib edilmiştir. Atletler, Cumhuriyet Baştan İsmet İnönü'nün doğduğu evin önünden koşuya başlamışlar ve yarış İbnüni heykelinin önünde bitirmişlerdir. Derece alan 10 atlete hediyeeler verilmiştir.

İkinci küme maçları

İkinci küme grup birincileri arasındaki maçlarda dün Şeref stadında devam edilmiş ve Sarıyer ile Taşkışlak 2-2 berabere kalmışlardır.

APOR

Maarif kupası

Galatasaray, Beykozla 0-0, Beşiktaş Fenerle 3-3 berabere kaldı

Maçları 18 bin kişi seyretti. 14 bin lira hasılat oldu

Şehrimiz futbol meraklıları dün Fenerbahçe stadında heyecanlı bir gün daha yaşadılar. Maarif kupası maçlarının en mühim karşılaşması olan Beşiktaş — Fenerbahçe ve Galatasaray — Beykoz maçlarını seyretmek için Kadıköyüne akın eden meraklılar sabahın erken saatlerinde stadi doldurmağa başlamışlardır. Muazzam halk kütleleri arasında yarıpurlara binmek için Kadıköy İskelesinden itibaren mücadele başlamış ve bu çekişme bilhassa Fenerbahçe stadının bilet gişeleri önünde âzamlı haddini bulmuştur. Bilet alılabilmek için gişelere sokulmıyan halk karaborsadan ilk mîsli parasını ödeyerek bilet almağa mecbur kalmıştır.

İlk maçın başlamasına iki saat vakit olduğu halde stat mahşeri denek derecede dolmuş ve tam bu sırada içeri giremeyen halkın tazyikine dayanımayan büyük kapı kırılarak devrilmiştir.

Parası elinde olduğu halde bilet alamıyan halk kapının kırılmasıyla ödüne çıkan bu nimetten bedava olarak istifade için bir çığ halinde hücum etmiş, fakat maalesef bu nahos tesadüf birkaç kişiyi yaralanmasını ve ebliselerinin parçalanmasını intacetmiştir. Bu gedik, polisün yardımla çabuk tıkanmışsa da, yaralı ağır olanlardan birkaçının hastaneye kaldırılmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Dünkü maçı takibedenlerin en az 18 bin kişi olduğunu söylersek mübahale etmemiş oluruz. Stat gişelerinde elde edilen hasılat 14 bin 500 liradır.

Maçtan dönüş de çok müşkül ve hazin olmuş, muazzam halk kütlelerinin Kadıköyüne geçtiği görüldüğü halde maçı tamtil edilemediği saatte Kadıköy İskelesinde hazır bir vaziyette vapur olmadığından, halk uzun müddet beklemiş ve bu sırada İzdihandan İskelelerin kapıları, camları kırılmış ve burada da edenler, bayılanlar olmuştur. Ancak 19.30 da beş ilâve vapur geldiğinden, halkın İstanbul'a geçmesi kabul olablmıştır.

Galatasaray 0 - Beykoz 0

Bu mühim günün ilk maçı Galatasarayla Beykoz arasında yapılmıştır. Hakem Şekibin idare ettiği bu maça takımlar şu şekilde çıkmıştır:

Galatasaray: Erdoğan - Faruk, İsmet - Mustafa, Arif, Eşfak - Rehâ, Bülent, Gündüz, Muzaffer, Gazanfer. Beykoz: Orhan - Bahadır, Mehmet - Hasan, Kemal, Ertuğrul - Zeki, Cahit, Şahap, Ali, Fikri.

Oyuna, rüzgârı lehine alan Beykoz başladı. İlk anlarda iki takım da muntazam olmayan gelişigüzel vuruşlarla birbirini deneyordu. Oyunun tam otuz dakikası bu şekilde, iki tarafın mücadelesine geçti. Galatasaray takımında Ankaradan yeni gelen Eşfak çoktanberi arkadaşlarıyla birlikte oynamadığından aksıyor ve Beykoz bundan istifade ederek sağ cemahtan rahat bir tempo ile ilerliyordu. 35 inç dakikadan itibaren Beykozun canlı hamlelerle, Galatasaray kaleinin tehdit ettiği görüldü ise de netice alamadı ve devre golsüz berabere bitti.

İkinci devreye, rüzgârı lehine alarak başlayan Galatasarayın Beykozu bastıracağı ve birkaç golle galip geleceği yolunda tahmin yürütenler, dakikalar ilerledikçe genç Sarıyahlıların enerjik müdafaasını gördükçe, bu tahminlerinde aldandıklarını çabuk anladılar.

Galatasarayın dağınık ve süursuz bir şekilde çıkardığı oyunu ile Beykozu yenemeyeceği, devrenin ortasına doğru belli olmuştu. Bozuk oynamakta birbirleriyle yarış eden muhacimler Beykoz müdafileri karşısında uzun müddet bir şey yapamadılar' ve maça da bu şekilde golsüz olarak berabere nihayetlenildi.

Beykozun dünkü muvaffakiyetli oyunu cidden takdire layıktı. Kendilerini tebrik ederiz.

Beşiktaş 3 - Fenerbahçe 3

Günün ikinci ve mühim karşılaşması Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında yapıldı. Hakem Feridunun idare ettiği bu maça takımlar şu şekilde çıkmıştı:

Beşiktaş: Mehmet Ali - Yavuz, Hristo - Cahit, Ömer, Hüseyin - Sabri, Hakkı, Kemal, Şeref, Faruk. Fenerbahçe: Cihat - Halli, Murat - Salâhaddin, Halli, Ömer - Fikret, Adnan, Melih, Nacl, Halli.

Oyuna rüzgâr altında başlayan Fenerbahçilerin hücumu Beşiktaş müdafaasının uzun bir vuruşuyla geri çevrildi. Ve soldan gelen bu topu Fener müdafili Halli karşılamadı; baccanın arasından geçen top Şeref'in önüne düştü ve plâse bir şütle Beşiktaş ilk golünü kazandı.

Birinci dakikada yapılan bu sayıdan kırılan Fenerbahçilerin gevşemesinden istifade eden Beşiktaşlıların şablandıkları ve Fener kaleine yekdiğerini takibeden seri halinde akınlarında buldukları görüldü.

Bu akınların birisinde Kemal'in pasından faydalanan Sabri, Fener müdafilerinin kendisini boş bırakmasından, İkinci Beşiktaş golünü de çıkardı. Bu sayı, Feneri teşci edenleri bir denbire susturmuş ve en hararetili Fener taraftarları bile artık mağlûbiyeti kabul etmişti.

20 nci dakikaya kadar devam eden Beşiktaş hücumlarının, bir denbire parlayan Fenerbahçeli taraftarın durdurulduğu ve mukabil hücumlara geçildiği görüldü. Ve 22 nci dakikada kazanılan kornenden Melihin ayağıyla ilk gollerini çıkardılar. Oyun bu andan sonra heyecanlı bir safhaya girdi. Ve günün en muvaffak oyuncusu olan Melih, Hristonun yavaş hareketinden faydalanan ikinci golünü de yaptı.

Oyunun berabere olması heyecanlı âzamlı bir hadde çıkarmıştı. Bu sırada karşılıklı bir şekilde yapılan akınlar her iki kale için de tehlike oluyordu. Nihayet 42 nci dakikada Şeref'in nefis bir pas alan Faruk vurdurdu ve çok sıkı bir şütle takımının üçüncü golünü de çıkardı ve devre 3 - 2 nihayetlenildi.

İkinci devreye rüzgâr altında başlayan Beşiktaşlıların, yanlış bir düşünce ile daha ilk anlardan itibaren müdafaaya fazla ehemmiyet verdikleri ve hücumu ihmal ettikleri görülmüştür. Yalnız ortada Kemal geriden yakaladığı topları Fener kaleine sürükleyordu, fakat bu hücumlarda kendisine yardım edecek arkadaş bulamadığından, netice alamıyordu.

Bu sırada Beşiktaşlıların geride oynamasından istifadeyi ihmal etmeyen Sarılacıvertiler bütün hatlarla rakip sahanıya yükleniyorlar. Ve üst üste kornere kazandırlarsa da netice alamadılar. Fenerlilerin tazyıklı uzun müddet devam ettire de beraberlik golü ancak 37 inç dakikada yapılabildi. Sağ taraftan Fikretin nefis bir şekilde ortalaadığı topu Halli, geriden yetişerek fevkalade bir kafa vuruşuyla gole tahvil etti. Tekrar elde edilen beraberlik Fenerlileri coşturdu. Beşiktaşlılar tam bir müdafa halinde çalıştıklarıından, Fenerliler son dakikalarda Beşiktaş kaleini önünde geçirdiler; fakat gallyyeti temin edecek sayıyı çikaramadılar. Ve bu mühim maça da 3 - 3 beraberlikle nihayetlenildi.

Şazi Teczan

İzmir maçları

İzmir 1 — Bugün yapılan Maarif kupası maçında Altınordu, Karşıyaka'yı 2 - 1 yenmiştir.

Puvan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Fener	6	4	2	—	19	8	16
G. Saray	6	4	1	1	16	3	15
D. Spor	4	3	1	—	12	7	11
Al. Ordu	6	2	—	4	9	15	10
Beşiktaş	4	1	2	1	9	7	8
Karşıyaka	6	1	4	5	16	8	8
Uç. Savar	4	1	—	3	8	14	6
Beykoz	4	—	1	3	1	7	5

İstanbul muhtelitinin çalışması

Gelecek hafta Ankaraya gidecek olan İstanbul B muhteliti dün sabah Şeref stadında ikinci kumenin kuvvetli kllüplerinden Elektrik ile bir haçlık maçı yapmış ve 1-0 kazanmıştır. Muhtelî takım çarşamba günü de Taşkışlak takımı ile karşılaşacaktır.

Dünkü güreş müsabakaları

Fatih güreş klübü salonunda dün yapılan tecrübeller güreş müsabakasının güreş, Kasımpaşa, Anadolu kulüplerine mensup 30 güreşçi iştirak etmiş ve şu neticeler alınmıştır: 56 kilo: 1 — Fehmi (Güreş) 61 kilo: 1 — Mehmet (Kasımpaşa) 2 — Halli (Güreş) 66 kilo: 1 — Gazanfer (Kasımpaşa) 2 — Sultan (Güreş) 72 kilo: 1 — Nevzat (Güreş) 2 — Aziz (Kasımpaşa) 79 kilo: 1 — Falk (Güreş) 2 — Ahîzette (Kasımpaşa) 87 kilo: 1 — Ahmet Mersinli (Kasımpaşa) 2 — Balıkbashi (Güreş) Ağır: 1 — Şevki (Güreş) 2 — Niyazi (Güreş).

Türkiye eskrim birincilikleri

Ankara, Eskişehir ve İstanbul samplyonlarının iştirakinde cumartesi günü başlayan ve dün de devam eden Türkiye eskrim birincilikleri nihayetlenmiş ve şu neticeler alınmıştır. Flöre: 1 — Rıza (İstanbul) 2 — Salt (Ankara) Epe: 1 — Nejat (İstanbul) 2 — Muhiddin (Ankara) Kılıç: 1 — Rıza (İstanbul) 3 — Ali (İstanbul)

HASAN LIMON KOLONYASI

Ancak Avrupa ve Amerikada benzerine tesadüf edilecek derecede yüksek bir kalitede olup pek lâtif kokuludur. Hasan depolarile bütün itiriyat mağazalarında satılır

İstanbul Erkek Sanat Enstitüsü Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen flatı	Muvakkat teminatı	Pazarlık gün ve saati
Marangoz el takımları	12 Kalem	7760	582	4/4/945 Çarşamba S. 14.30
Marangoz el takımları	22 »	14163.26	1062.24	» » » » 15.30
Soğuk ve sıcak tutkal	2 »	11400	855	» » » » 16

1 — Meslek okuları ihtiyacı için yukarıdaki cins ve miktarı yazılı 3 kalem âlet ve malzeme 4470 sayılı kanun gereğince pazarlık suretinde satın alınacaktır.
2 — Pazarlık İstanbul Sultanahmet Erkek Sanat enstitüsünde toplanacak komisyon tarafından yukarıda gösterilen gün ve saatlerde yapılacaktır.
3 — Yüksek okullar muhasebeciliği veznesine ihale saatinden evvel yatıracakları teminatları ve yahut teminat mektuplarını komisyon başkanlığına ibraz etmeleri lazımdır.
4 — Satın alınacak âlet ve malzemeye ait şartnameyi görmek için her gün Enstitü Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur. (3968)

Vallî ve belediye reisi

Sayın doktor Lutfî Kırdar'ın himayelerinde Mevsimin en zengin ve en hayırlı

BALOSU

Kızılay tarafından

7/4/1945 cumartesi günü akşamı sabaha kadar devam etmek üzere Tokatlıyan salonlarında verilecektir. Zengin büfe ve kıymetli piyango seçkin bir heyet tarafından hazırlanmıştır.

Biletler Beyoğlu KIZILAY şubesinde tedarik edilebilir.

DERMOJEN

Yanık, Çatlak, Ekzama ve Çild yaralarına fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞUNA Tutulmamak için **PROTEJİN**

Kullanmalıdır

İhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — İdaremliz ihtiyacı için derhal teslim şartıyla bir adet torna tezgâhı kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedel 15,000 lira olup muvakkat teminatı 1125 liradır.
- 3 — Eksiltme 6. 4. 945 cuma günü saat 10.30 da Kabataşta levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Şartnameler her gün adı geçen şubeden alınabilir.
- 5 — İsteklilerin mühürü flat teklif mektuplarını kanunî vesikle güvence parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar adı geçen komisyon reisiğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır.
- 6 — Postada vukua gelecek gecikmeler kabul olunmaz. (3547)

Elektrik tesisatı yaptırılacak

Emlâk Bank Yapı Limited Şirketinden:

Ankara'da Bakanlıklarda Şükrü Saracoğlu mahallesinde yaptırılacak olan memur evlerinden (126) apartman dairelerinin keşif göre (94.437) lira tutan elektrik tesisatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girebilmek için:

- A — Makine ve Elektrik mühendisi olmak veya bu işlerde ehliyeti olduğuna ve en az elli bin liralık iş yaptırma dair usulen vesika ibraz etmek.
- B — Muvakkat teminat olarak 5.000 liralık nakit veya teminat mektubu yahut hazine tahvilini tevdi etmek.
- C — Teklif mektupları en geç 14/4/945 cumartesi günü saat on bir kadar Ankara'da Emlâk ve Eytam Bankasındaki Şirket müdürlüğüne tevdi veya ırsal edilmek lazımdır.
- D — Bu eksiltmeye ait hususî ve fennî şartname ile keşif evrakı şirket merkezinde görülebilir.
- E — Şirket ihaleyi yapmakta serbesttir. (4011)

SİPAHİ OCAĞINDAN:

31/Mart/1945 cumartesi günü toplanacağı evvelce ilân edilmiş olan olağanüstü umumî heyet toplantısı çokluk olmadığından 15/Nisan/1945 Pazar günü saat 16 ya bırakılmış olduğunu bildiririz. İdare Heyeti

GÜNDEM: Ocak tüzüğüne değiştirilmesi.

Kahve ve çayhane işleten esnaf ile kahve ve çay Bayilerine:

İstanbul İhisarlar Başmüdürlüğünden

1 — Kahve ve Çayhane işleten esnaf nisan 945 ayına ait kahve çay istihkaklarını evvelki aylarda olduğu gibi en yakın ihisarlar deposuna müracaatla alacakları fişler mukabilinde diledikleri kahve çay bayilerinden temin ve tedarik edebileceklerdir.

Her fiş ancak alt olduğu ay içinde muteberdir.
2 — Fişler ilgili tahsis edilecek şekilde ihzar edilmiş olduğundan esnaf istihkakını aynı ay içinde olmak şartıyla iki seferde alabileceklerdir.
3 — Kahve ve çayhane işleten esnafın sınıflarını tayin eden renkler ile bu sınıflar için tahsis edilmiş olan kahve çay miktarı aşağıda gösterilmiştir.

Renği	Sınıfı	Kahve kilo	Çay kilo
Kırmızı	I	25.—	1.500
Sarı	II	20.—	1.200
Mavi	Diğer sınıflar	10.—	0.800

4 — Kahve çay bayileri toplayacakları fişleri eklemek karneleri kuponlarında olduğu gibi kartonlara yapıyorlar müteakip ayın ilk beş günü içinde başmüdürlüğümüze teslim ederek hesaplarını kapatacaklardır. (4019)

Parça beton demiri satışı

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

Dolmabahçe'deki İnönü stadyomu şantiyesinde mevcut beton arme inşaatından artan ufak parçalar halinde vida, civata, çivi V. S. yapmaya elverişli takriben 4-5 ton yuvarlak beton demir açık artırma ile mahallinde satılacaktır.

Muhammen bedel, kilosuna, 50 kuruş, olup, teminatı (150) liradır. Demirler, ihaleyi müteakip tartılmak suretille teslim olunacaktır. Tartma, yükleme ve taşıma masrafları alana aittir.

Almak isteyenler demirleri her gün şantiye şefliğine müracaat ederek görebilirler.
Artırma 6 Nisan 945 cuma günü saat 15 de Stadyom inşaatında komisyon huzurunda yapılacaktır. Satıştan ve tartılış teslimden sonra demirlerin ziyandan idare hiç bir mesuliyet kabul etmez. 3952

Şişli Cerrahi Hususî

Hastanesi sahibi ve Operatörü
Dr. Cafer Tayyar Kankat
Umumi cerrahi ameliyatlar, dimağ ve estetik ameliyatları müttehassısı. Şişli meydanı No. 201. Tel: 80093.
12 ye kadar muayene parasız.

Göz Müttehassısı Doktor Cemil Görür

Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi Osman Şerafeddin Apt. No. 5.
Hastalarını pazardan başka her gün saat 14 ten 17 ye kadar kabul eder.
Sali günleşi fukaraya meccanen bakılır.

Çocuğunuza Dadı

Bulmak için
«Akşam» in KÜÇÜK İLANLAR en süratli ve en ucuz vasıtadır.

RADYOKARBON

alınca
KİLOLAR
tabletler gibi erir.

Gömlekiş

BİRİNCİ SINIF GÖMLEKÇİ
Tel: 20096 Sirkeci

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)
Dahiliye müttehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2.5 — 5. Tel: 22398

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı, çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususî hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrinin geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessesese. Telefon: 84421

Türkiye İş Bankası

Küçük cari hesaplar

1945 ikramiye plânı

ÇEKİLİŞLER: 29 Ocak, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Kasım tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMIYELERİ

1 adet ARŞA (İstanbul'da Büyük Yalı'da Ada: 164, parsel No. 4, 923 M2.)

Adet	Miktar	Lira
1	2000 Liralık	= 2000.— Lira
3	1000 »	= 3000.— »
4	500 »	= 2000.— »
10	200 »	= 2000.— »
25	100 »	= 2500.— »
100	40 »	= 4000.— »
150	20 »	= 3000.— »
300	10 »	= 3000.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talinizi de denemiş olursunuz.

İstanbul defterdarlığından:

Yalova ilçesine bağlı Çınarcık Hükümet binasında yaptırılmasına lüzum görülen (1100) bin yüz lira keşif bedelli tamirat işi 9/4/945 pazartesi günü saat 15 de Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonunda açık eksiltme ile ihale olunacaktır.

Geçli teminatı (82.50) seksen iki lira elli kuruştur. İsteklilerin en az bir yüklenmede (1000) liralık bu işe benzer iş yaptırma dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul iline müracaatla eksiltme tarihinden (araveme günleri hariç) üç gün evvel alınmış yeterlik ve 945 yılına ait Ticaret Odası vesikalarını ibraz etmeleri muktazidir.

Sözleşme, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartlaşmalarile buna müteferri diğer evrak Millî Emlâk Müdürlüğünde görülebilir. 3544

Türk Maadin Şirketinden:

Evvelce yapılan davet ve ilân üzerine 26 mart 1945 tarihinde içtima eden Heyeti umumiyede nisabi ekseriyet hasıl olmadığından, Şirketimizin Umumi heyeti 25 nisan 1945 çarşamba günü saat 15 te Şirketin idare merkezi olan Beyoğlunda İstiklal caddesinde Yenigerçi Ağası sokağının köşesinde Yeni Han'ın 4 üncü katındaki 45/52 sayılı dairede âdl surette toplanacaktır.

Vekâleten veya asaleten en az 100 hisseye sahip olanların hisse senetlerini içtima gününden bir hafta evvel Şirketin idare merkezine teslim ile mukabilinde makbuz almaları rica olunur.

MÜZAKERE RUZNAMESİ:

- 1 — İdare meclisi ve mürakibin raporlarının okunması,
- 2 — Şirketin mevcudat defteri ile 1944 senesi bilançosunun, kâr ve zarar hesaplarının kabulü ile bu bapta karar itihazi ve idare meclisi azalarının ibrası,
- 3 — 1945 senesinde idare meclisi azalarına verilecek aldat miktarının tesbiti,
- 4 — 1945 senesi için mürakip tayini ile tahsisatının tesbiti,
- 5 — Şirket namına teferruğ edilecek madden ruhsatnamelerinin, imtiyazlarının, gayri menkul mallarının tekliflerini kabul mezun idare meclisi azalarının tayini,
- 6 — Ticaret Kanununun 323 ve 324 üncü maddeleri ahkâmına tevfikân idare meclisi azasına mezuhiyet ve müsaade itası.

Maliye Bakanlığında

Denizdeki batıkların çıkarılması

1 — Denizlerimizdeki sahihsiz ve mülkiyeti Devlete ait batıkların çıkarılması işi için isteklilerle sözleşme yapılacaktır.

2 — Sözleşmeye dercl düşünülen esaslı unsurlar şunlardır:
A — Çıkarılacak enkaz ve eşyanın satış ve taksimine kadar yapılacak masraflar çıkartana ait olacaktır.

B — Çıkarılan enkaz ve eşya müsait bulunduğu aynen ve taksim mümkün olmayanlar satılırken bedeli hazine ile çıkartan arasında taksim edilecektir.

C — Çıkarmayı taahhüt eden, bu işlerle iştigal ettiğine ve çıkarma vesaitine malik olduğuna dair resmi makamlardan alınmış vesika ibraz edecektir.

D — Mukavele şartlarına riayet edilmediği takdirde irat kaydedilmek üzere çıkartma taahhüdünde bulunandan para, tahvil veya banka teminat mektubu alınacaktır.

3 — Müttemim malûmat için Maliye Bakanlığında «Millî Emlâk U. Müdürlüğü» yazı ile müracaat edilebilir.

4 — Hükümetçe bilinmeyen batıklar için hususî şartları havli olmak üzere ayrıca sözleşme yapılabilir.

5 — Müracaatların en geç 25/4/1945 günü saat 12 ye kadar yapılması ve dilekçelerde hangi enkazın ne kadar zamanda çıkarılmak istendiğinin ve çıkarılacak enkazın da ne nisbet dahilinde hazine ile taksim edileceğinin ve ne miktar teminat gösterileceğinin tasrihi lazımdır.

6 — Teklifler 25/4/1945 günü saat 16 da Millî Emlâk U. Müdürlüğünde hususî komisyon tarafından ve isteklilerden hazır bulunanların önünde incelenecektir.

7 — Çıkarılacak batıklar:

Limanı	Batık mahallı	Batık ismi
1 İzmir	Pasaport mendireği	Yelkenli
2 »	Cova körfezi - İskandil burnu	Ankaz
3 »	Dikill - Bademli limanı	İstibot ankağı
4 »	Çeşme - Foça limanları	Eski zamanda batan gemilerden dökülün kıymetli madenler.
5 İstanbul	Ortaköy	Vapur ankağı
6 »	Ahırkapı - Sarayburnu	»
7 »	Haydarpaşa	»
8 Kocaeli	Akçakoca	Güzelgirit
9 »	»	Margarit
10 »	Acarlar iskelesi	Seyfettin
11 »	Karasu - Küçükboğaz	Kızılırmak
12 »	»	Bafon ankağı
13 »	Sakarya boğazı iskelesi	Antalya
14 »	Kefkenadasi yakınlarında	Afrika
15 »	Kuyumcular köyü	Deniz altı enkazı
16 »	Dikill	Römorkör enkazı
17 Ordu	Limanda	Bir batık
18 İçel	»	Batık ve düşük eşya
19 »	Anamur açıkları	Bir batık ankağı
20 Rize	Rize - Erlik limanı arası	Vapur
21 Trabzon	Sürmene - Civara arası	»
22 »	Araklı limanı civarı	»
23 Antalya	Reşat adası ile sahil arasında Mürşitler çiftliği Ayarlar mevkinde.	Şilep enkazı
24 Zonguldak	Amasya - Çanpo arası	Haralamboş
25 »	Filyos	Taygan
26 »	Çatalağzı	Leon
27 Tekirdağ	Limanda	Ankaz
28 Çanakkale	Bolayır önlerinde	Barbaros
29 »	Kabatepe açıklarında	Traymî

*3476

İTHALÂT ve İHRACATÇI

Tüccar ve Müesseselerin dikkat nazarına:

Nakliye ve gümrük işlerinizi her hangi bir müesseseye vermeden evvel bir kere

Halk Umumî Nakliyat T. A. Ş.

ne müracaatınız menfaatiniz icabıdır. Şirketimiz sayın müşterilerinin sigorta işlerini de piyasanın en müsait şartlarla deruhte edebileceği gibi, bu işlerden mütevellid haklarını da korumayı başlıca bir vazife telâkki eder.

ADRES: Galata, Hovagimyan han 4 üncü kat (Yolcu salonu karşısı) Telefon: 42252 — Telg. adresi: HALKTAŞ

Bakır satışları

Etibank İstanbul Şubesinden:

Yurt içinde istihlak edilmek ve 50 50 Kg. dan aşağı olmamak şartile Kuruçeşme bakır depomuzda aşağıda yazılı flatlarla bakır satışı yapılmaktadır.

Bilster bakırı (külçe) kilosuna 110 kuruş, Rafine bakırı (külçe) kilosuna 135 kuruş, (flatları depo teslimlidir). Müracaat yeri: Etibank İthalât ve İhracat servisi

Bankalar caddesi No. 69
GALATA
(3895)

PENİROL

Birinci nevi PEYNİR MAYASI. Her yerde arayınız.
1 KILOSU teminatla 12.00, KILO SÜTÜ mayalandır.

öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM